

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Obsevanje: do 9 peti vrsta 1 D, od 10—15 peti vrsta 1 D 50 p, večji inserti peti vrsta 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklipi peti vrsta 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe besede 75 p. Popust na pri naročilih od 11 objav naprej. → Insertni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 8, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 8, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisano in zadoščeno frankovano. Receptivov se ne vrata.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji navadno dni 75 D, nedelje 1 D

v inozemstvu navadno dni 120 D, nedelje 125 D

Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . . . D 120—
polletno 60—
3 mesečno 30—
1 10—

V inozemstvu:

celoletno D 210—
polletno 108—
3 mesečno 54—
1 18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po naknadu. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Smrt Karla Habsburškega.

Funchal, 1. aprila. Bil bi avstrijski cesar in ogrski kralj Karel Habsburg je danes ob pol 12. dopoldne umrl na pljučnici.

V soboto dne 1. aprila je umrl v Funchalu na Madeiri bivši avstrijski cesar Karel na vnetju pljuč.

Z njim je umrl zadnji Habsburžan, ki je nosil cesarsko krono. Karel, sin nadvojvode Otona, je postal avstrijski prestolonaslednik 1. 1914. po smrti svojega strica Frana Ferdinanda. Rojen je bil 17. avgusta 1887 v Persenbeugu pri Amstettenu na Nižnjem Avstrijskem. Dne 21. okt. 1911. se je poročil s princezo Zito Parmsko, iz katerega zakona je izšlo osem otrok. Avstrijski prestol je zasedel po smrti cesarja Frana Josipa dne 21. nov. 1916. sredi svetovne vojne, ko je bila avstr.-ogrsko monarhija že omajana v vseh svojih temeljih. Ako bi bil mož jeklene volje in železne energije, ki bi, uvažujoč položaj, okrenil pravočasno državno krmilo v drugo smer, bi se mu morda ob dvajseti uri posrečilo obvarovati monarhijo pred padom in razpadom. Toda Karel je bil slabši, mož brez energije in brez lastne volje. Zavedal se je, da grozi državi nevarnost razpada, ni pa si bil na jasnem, kako bi se dala uspešno odkloniti ta preteča nevarnost. Instinktivno je čutil, da je vojna, ki jo je pričela Avstr.-Ogr. nesreča, ki lahko upropasti monarhijo in ž njo tudi njegovo dinastijo. Slutil je že takrat, ko je zasedel prestol, da bo vojna imela nesrečen konec, ako se mu čimnapreje ne posreči zaključiti mir. Zato se je skušal z antanto separatno pogajati in pobotati. Morda bi mu to uspelo, ako bi imel dovolj krepke volje in energije, da bi se bil pravočasno ločil od svojega nemškega zaveznika. Toda k temu koraku se ni mogel odločiti. Kakor nihalo je kolebal sem ter tja med dvema alternativama: da sklene separatni mir in se razloži od Nemčije ali pa ostane zvest Viljemov zaveznik in vzame nase vse posledice izgubljene vojne in neizogibnega poraza. Med tem pa so se dogodki razvijali z ravno naglico. Tlačni in zatirani avstrijski narodi so vedno glasneje in odločneje svoje pravice, ko pa je postala katastrofa za centralne države na bojiščih jasna vsemu svetu, pravnost svojo neodvisnost in popolno svobodo. Meseca junija 1918. je zadela avstr.-ogrsko

armado katastrofa ob Pijavi, njej je sledil meseca septembra prelom na solunski fronti, meseca oktobra istega leta pa nemški poraz na francoskem bojišču.

Katastrofa je bila tu, usoda Avstro-Ogrske je bila zapečatena. Vlada s trdnjo hrbenico in silno voljo bi bil kljuboval tudi usodi in se ji junaško postavil v bran. Toda Karel ni bil ustvarjen iz tega železa. Ko so jelo prihajati z vseh strani hiobske vesti, mu je takoj padlo žezlo iz rok in sredi oktobra 1919. je izdal znani manifest na avstrijske narode, s katerim je napovedal, da se bo Avstrija spreminila v vezno državo. Toda bilo je že prepozno. Katastrofa se ni dala več odvrniti. Temu manifestu za petami je sledila deklaracija neodvisne češko-slovaške države, drugi dan za njo pa deklaracija, s katero so se slovenske odcepile od monarhije vse jugoslovenske pokrajine. Karel je bil presenečen, konsterniran. Pričakoval je, da bo njegov manifest učinkoval drugače. Menil je, da bodo narodi sprejeli njegov manifest kot velikodušno darilo in se znova oklenili njegove osebe. V tem svojem pričakovanju se je zmotil, zato se ni mogel vzdržati v nov svoj položaj. Brez vsakega odpora, da celo odobruje, je vzel na znanje udarce, ki so bili zadani stari avstrijski državi in tvorbi, o kateri je eksistiralo stoletno prorokovanje, da ji ne bo konca. Takisto brez prevdara se je tudi odpovedal cesarski kroni. Eden njegovih zadnjih vladarskih aktov je bil dekret, s katerim je izročil vso bivšo avstr.-ogrsko monarhijo v popolno last novojugoslovenski državi. Seveda ga pri tej odločitvi ni vodila toliko naklonjenost do Jugoslovenov, kakor predvsem njegova nada, da si s to svojo gesto pridobi prijateljstvo jugoslovenskega naroda in njegovo hvaležnost za vse slučaje. Da se tudi te njegove nade niso uresničile, je samoočebno umevano.

Nadaljna zgodovina Karlovega življenja je znana. Prva leta svojega izgnanstva je preživel v Švic, od koder je lani meseca aprila prestopil, da se zopet polasti madžarskega prestola. Ta poskus se mu je ponesrečil. Z istim filaskom se je končal tudi drugi njegov puč lanske jeseni. Ker Evropa, zlasti pa države male antante, niso več hotele trpeti, da bi Karel neprestano s svojimi restavracijskimi poskusi vznemirjal Evropo in delal neprijetne posledice drugim državam, je mala antanta sklenila njegovo deportacijo na otok Madeira v Atlantskem oceanu. Tu v izgnanstvu je Karel Habsburg sedaj zaključil svoje-

ga življenja tek. Kakor veliki Napoleon, tako je umrl v izgnanstvu v Tihem oceanu, ločen od vsega sveta, tudi njegov mali, zelo mali epigon Karel Habsburški, zadnji avstrijski cesar.

S čisto človeškega stališča je njegova usoda žalostna, tragična. Kot človek je bil Karel, to mu priznavamo tudi kot nasprotniki, dober, plemenit mož, ki bi zaslužil boljšo usodo. Toda nanj so padli vsi grehi, ki jih je nagnila tekom dolgih stoletij na svoja pleča habsburška rodbina, za grehe vseh svojih prednikov se je moral pokoriti, zato je bila ta pokora težka, ker

je odgovarjala pezi teh storjenih grehov. Tragična usoda, od nje kot človeka nezaslužena.

Smrt Karla Habsburškega je olajšala težko politično situacijo v srednji Evropi, ker je z njim legel v grob predstavitev in nositelj restavracijske misli, one ideje, ki je stremila za tem, da razbije tvorbo, ki jih je ustvaril saint-germenski mir in na njih razvalinah zopet gradil veliko državo, pod habsburškim žezlom. Ta ideja je sedaj izgubila svojo življenjsko upravičenost, je zapirana, o tem smo prepričani, neizprosni smrti.

OFICIJELNO POROČILO. — VTISI NA DUNAJU IN V BUDIMPEŠTI. — GLASLOVNI ČASOPISJA. — MADŽARSKI LEGITIMISTI KANDIDIRAJO NA PRESTOL KARLOVEGA SINA OTONA.

— Funchal, 1. aprila. (Reuter.) Smrt bivšega kralja Karla je nastopila ob 11.30. dopoldne. Vdovi in otrokom je prebivalstvo izražalo splošno sožalje. Trgovine so bile povsod zaprte.

— Dunaj, 2. aprila. (Izv.) Prvo direktno brzojavno poročilo o Karlovi smrti je prejel iz Funchala bivši dvorni kaplan prelat Seidel ob 10. dopoldne tele vsebine: »Vsega močnejši je Nj. Vel. cesarja k sebi poklical. Prosim za blagor njegove duše brati po cerkvah maše. Zita m. d.

— Funchal, 3. aprila. (Izv.) Karel Habsburg je do zadnjega zdihljaja ostal pri popolni zavesti. Vdova sta bila ob njegovi smrtni postelji Zita in najstarejši sin Oton. Zita je zdravniškom izrazila željo, da bi izvršili cepjenje krvi in na ta način bolniku podaljšali življenje. Zdravniki so njeno željo odklonili.

— Dunaj, 3. aprila. (Izv.) Povodom prvih vesti o smrti Karla Habsburga je zavlada v monarhističnih krogih in med visoko aristokracijo globoka žalost. Monarhisti nameravajo ukreniti vse potrebne korake, da se truplo Karla Habsburga prenese na Dunaj in pokoplje v grobnici bivše habsburške dinastije. Monarhisti izjavljajo, da ne prirede pri tej priliki absolutno nikakih političnih demonstracij. Karlo nameravajo pokopati brez vsakega pompa. Začasno pokopljajo Karla v Funchalu, dokler se ne uredi vse potrebnosti za prenos.

Več monarhistov in aristokratov odputuje v Funchal k pogrebu, tako tudi nadvojvoda Maks, daleč zaupnik Karla, sekcijski šef dr. Schnager. Karlovo mater nadvojvodinjo Marilo Jožefo je vest o smrti zelo pretresla. Nahaša se sedaj v Mo-

nakovem. Nekom večerajšnjega dneva so v Carnobitskem stanovanju visoki aristokrate in nekdanji visoki dvorni dostojanstveniki izražali na posebnih poli svoje sožalje.

— Madrid, 3. aprila. (Izv.) Bivša cesarica Zita je zaprosila španskega kralja Alfonza za intervencijo in podporo. Španski kralj je to v najlaskavejših besedah zagotovil in ji obenem izrazil globoko sožalje.

— Dunaj, 1. aprila. (Izv.) Po nekaterih vesteh ne bo bivši kralj Habsburg pokopan v Funchalu, ampak provizorično v Madridu. Sekcijski načelnik dr. Schager je odločeval v Funchal. Po njegovi izjavi so vse vesti o Karlovi oporoki kralja kombinacija. Karel je napravil poslednjo oporoko 15. oktobra 1921. pred svojim zračnim poletom v Budimpešto. V tej oporoki naproša Karel svojega brata Maksa, da prevzame varstvo nedoletnih otrok.

— Dunaj, 3. aprila. (Izv.) Nemško-avstrijska vlada se doslej oficijelno ni bavila z vprašanjem pokopa Karla Habsburškega. Njegovemu pokopu v grobnici bivše avstrijske dinastije pri očetih kapucinskih vladni ne nasprotuje, ne more pa dovoliti kakih posebnih vsebnosti: pokop naj se izvrši brez vsakih pogrebnih ceremonij in brez vsakih demonstracij značilnih izrazov žalnosti. Ohraniti se mora mir in red.

— Budimpešta, 3. aprila. (Izv.) Državni upravitelj Morthy je Zito izrazil brzojavno sožalje, naglašujoč globoko žalost in sočutje, ki je pretreslo madžarski narod ob smrti Karla IV. Enako sožalno brzojavko je odposlal Zito ministar predsednik grof Bethlen.

— Budimpešta, 3. aprila. (Izv.) Vest o smrti Karla Habsburga se je po mestu raznesla v poznih večernih urah. Nekateri

listi so privedli posebne izdaje. Takol so bile odpovedane vse gledališke predstave, vsi koncerti in javni lokali so bili v znak žalosti takoj zaprli. Za večer napovedani politični shodi so bili v znak žalosti vsi preloženi. Nikjer po vsej državi ni bilo nobenega političnega zborovanja. Tudi druge javne prireditve so bile odpovedane. Po nalogu vlade je odredno žalovanje za bivšim madžarskim kraljem.

— Budimpešta, 3. aprila. (Izv.) V vseh političnih krogih in klubih živahno razprava ljajo politični moment in položaj, ki je nastopil na Madžarskem vsled smrti detroniziranega madžarskega kralja Karla Habsburga. Pristajali svobodno volitve kralja na glasajo, da se sedaj v tem vprašanju nastopil preobrat in da Madžarska lahko sedaj brez ozira na integrirano krone sv. Štefana voli svobodno svojega kralja. Pristajali Habsburžanov pa vzklikajo: »Kralj je mrtev! Živel kralj!« Ta skupina monarhistov namerava proglasiti Karlovega najstarejšega sina Otona za bodočega madžarskega kralja.

— Praga, 3. aprila. (Izv.) Vse dnevnice časopisje živahno komentira v daljših člankih smrt Karla Habsburga; predvsem naglašajo važni politični moment za nasledstvene države in sploh za politično konstelacijo vse Srednje Evrope. Časopisje enodušno konstatira dejstvo, da se je srednja Evropa sedaj za večne čase otresla vladavine Habsburžanov, ki so skozi stoletja iz stoletja bili merodajni faktor.

— Beograd, 3. aprila. (Izv.) Povodom smrti Karla Habsburga se je predsednik bivše madžarske republike grof Karolyi obišel izrazil o političnem položaju, ki je nastal vsled tega. Med drugim je naglašal dosedaj še nepoznano dejstvo, da se je Karel IV. v Eckartsau-u 1. 1918. takol po polomu odrekal v prisotnosti visokih madžarskih aristokratov kroni sv. Stefana. Sedanja smrt pa je odvezala vsakega dvajiljana od dane prisega na zvestobu Karlu Habsburgu. Grof Karolyi pa je tudi dalje omenil, da mora bodoči madžarski kralj kot nosilec krone sv. Stefana pri prisegi udariti z mečem na štiri strani sveta s svečano obljubo, da obrani kroni sv. Stefana vso zemljo nedotakljivo in v simbol, da bo izgubljene zemlje nazaj pridobil. Grof Karolyi pa je končno izjavil, da bo treba v bodoče predvsem rešiti vprašanje monarhije ali republike na Madžarskem z ozirom na obnovu Evrope.

— Beograd, 3. aprila. (Izv.) Vse beogradsko časopisje je kratko komentiralo smrt Karla Habsburga na Madeiri. »Politika« v kratkem komentarju naglašuje, da smrt Karla Habsburga še nikakor ni popolnoma rešeno madžarsko vprašanje, vsled česar mora Jugoslavija skrbno motriti in paziti na dogodke na Madžarskem.

— Budimpešta, 3. aprila. (Izv.) O poslednjih trenutkih Karla Habsburga so prišla obirna poročila. Agonija je nastopila že v petek zvečer. Zdravniki so Zito opozorili na to okolnost in jo pripravili na to, da nastopi smrt v najkrajšem času. Zjutraj je pokazal Karel momente zavesti, a

Kako so poginili Romanovi.

Bratislavski »Slovenski Politika« je prinesla 1. jan. t. l. iz Prage popis poslednjih dni v življenju carja Nikolaja in njegove obitelji. Popis temelji na pripovedovanju osebe, ki je bila s carjem in njegovo obitelji med prognanstvom v prav ozihih stikih. Ta živa priča je rešen in povsem informiran mož, čegar imena pa uredništvo ne navaja z ozirom na današnjo boljševiško vlado, ki bi se menda maščevala.

Iz obširnega pripovedovanja pri našamo le nekatere posameznosti, ki so za Ljeningove metode značilne.

Prvi dnevi jetništva v Tobolsku.

Na povelje vlade Kerenskškega je bila carska obitelj odvadena v Tobolsk. Carja so nastanili v gubernskem domu, carico Aleksandro Fedorovno s sinom Aleksejem in štirimi hčerami pa v hiši Kornilova.

Bivanje v Tobolsku ni bilo nezno. Smeli so imeti pri sebi vsaj del služabništva, ki je z njimi prenašalo usodo interniranca. Iz bližnje ter več ali manj nepolitичne carske okolice so bili tu zdravniki dr. Botkin, Dolgorukij, Tatiščev in starec sluga Čemadurov, ki je živel s carjem od njegove prve mladosti.

Toda interniranec se niti tu niso smeli svobodno kretati. Ni jim bilo dovoljeno hoditi niti v cerkev, a na božjo

službo je moral prihajati duhovnik v hišo. Ta duhovnik pa je moral poprej podpisati reverz revolucionarnim uradom, da z interniranci ne izgovorijo nobene nepotrebnosti besede.

Molitve in obredi so se vršili le v pričo revolucionarnih zaupnikov. Nadzorstvo sta imela agenta Pankratov in Nikolskij.

Pankratov je bil za razne zločine presedel 15 let v ječi na schlieselburški trdnjavi ter je prebil v jakuteki oblasti sibirski kot izgnanec celih 27 let.

Nikolskij ni bil dosti boljši. Agent sta se vedla čisto nekorektno ter si dovoljevala sirove in v svoji pretriranosti naravnost smešne nesposobnosti.

Tekom božje službe se je nekega dne zgodilo, da je duhovnik čital pravoslavne litanije. Med svetniškimi imeni je čital tudi ime carice Aleksandre, stare ruske svetnice. Agent je duhovnika takoj narahnil, misleč, da gre za carico Aleksandro Fedorovno. Razburjen je dokazoval duhovnik zmotu, toda agentov ni prepračil.

Car gre v Moskvo.

Širše se razkroj v ruski državi je vplival tudi na življenje interniranca. Sluga Čemadurov je pripovedoval, kako težko je prenašal car oklen brest-litovskega mira in kolikokrat je obsojal blazno postopanje revolucionarnih voditeljev.

Večkrat je dejal: »Gučkov in Kerenski sta obdžila izdajstva mene in moje ženo. Vse papirje so mi dali premetati, da bi našli dokazov. Zda pa vidim, da oni sami vedejo tako politiko, ki dokazuje njihovo izdajstvo.«

Takrat so se začeli iz Moskve zanimali za usodo carske obitelji v večji meri kakor dotlej. Ljeningova vlada, ki je sledila vladil Kerenskškega je poslala v Tobolsk komisarja Jakovleva s naročilom, naj privede carja v Moskvo. Čemu, ni znano.

Jakovlev se je vedel dosti človekoljubneje nego njegova prednika. Toda moral je dolgo prigovarjati carju, naj bi šel z njim. Car je mislil, da ga hočejo boljševiki imeti v to svrhu, da bi sopodpisal brest-litovski mir. In izjavljal je: »Rajši si odsekam roko, nego da podpisem tak mir.«

Jakovlev je nato carja večkrat svaril naj odpotuje zlo, češ da sicer odredi boljševiška vlada, naj ga privede s silo, ali pa pošlje v Tobolsk drugega komisarja, ki ne bo poznal nikakih obzirov. Hkratu je carju zagotavljal, da mu temči za osebno varnost prav do Moskve.

Končno se je car odločil, da odpotuje.

Resolutna carova.

Carica se ni bila zadovoljna. Pravkar je carjevič Aleksej zbolel; heseenska bolezen ga je priklepala na postelj

in bati se je bilo najhušega. Vzile temu je carica sklenila, da s hčerjo Marijo se spremlja moža v Moskvo. Dejala je Dolgorukemu:

»Rajša žrtvujem življenje svojega sina, nego bi dovolila odpotovati možu samemu, kajti bojim se, da napravi zopet neumnost, kakor jo je napravil v Pakovu.«

V Pakovu je car moral podpisati akt, s katerim se je odpovedal prestolu!

Tako so torej odpotovali. Spremljali so jih dr. Botkin, Dolgorukij in Čemadurov.

Tri hčere s sinom Aleksejem in nekaterimi člani družine pa so ostale še v Tobolsku.

Rasputin.

Sluga Čemadurov, 83 letni starec, je pripovedoval, da je bilo razmerje med starši in otroki v obitelji Nikolaja Romanova izredno harmonično in pristržno. Otroci so se vedli do staršev vzorno; o kakih intrigah, kakršne so običajne pri raznih dinastijah, na carskem dvoru ni bilo sledu.

Čemadurov in zdravnik dr. Botkin sta seveda tudi z vso energijo razlagale o Rasputinu, carjevič in caričih.

Rosnica pa je, da je bil Rasputin zloduh in prokletstvo Romanovcev in Rusije.

»Bil je to igralec v meniškoti kurti, nenavadno rafinovan in drzen. Izkori-

šal je bolešno pobožnost caričino ter jo zlorabljal v polni meri za svoje osebne in politične intrige. Res je imel velikanski vpliv na državno upravo, na razdeljevanje ministrskih stolov, na usodo Gosudarstvene dume, na karijere ljudi, nadarjenih in glupih.

Toda Nikolaj se je v isti meri vedel prekanosti Rasputinove ter je pazil nanj. Sklenil je, da z njim obravnava pri prvi priliki. Ko je imel dokaz, da je Rasputin slepar, ga je osojno zavrnil.

»Rasputin, vidim, da ste obmanljiv (slepar) in nočem vas v svojem domu videti več. Idite!«

Rasputin pa se je postavil carju oči v oči ter je v pozni zlovestni proroški odvrnil: »Imperator, jaz grem, a vaš sin zbolile!

Zaradi pregnanstva Rasputina sta se car in carica spila, a spor ni trajal dolgo, kajti proroštvo se je izpolnilo: Aleksej je težko obolel!

Kako se je to zgodilo?

Rasputin je imel intimno razmerje s vplivno »Fräulinc« Vorobovo, ki je oskrbovala Alekseja. Da bi dokazal svojo neobhodnost in nadležnost, se je Rasputin domenil z Vorobovo za vražje zločinsko komedijo. Vorobova je dražila dadično bolezen carjevičev s tem, da mu je nalezila mleko pod kožo vbrizgavala tekočino, ki povečuje krvotok in krvne mase.

rokami je dajal znamenje, da želi videti pri sebi svojo soprogo in otroke. Miral je razne nerazumljive besede. Ob 11.30 so zdravniki ugotovili nastop smrti in jo takoj povedali pri smrti postelji stoječi soprogi. Žita se je vrvnala in rekla zdravnikom v francoski: »Srečna sem, da je Bog poslal mojemu možu tako lahko smrt. Nato je poklicala svoje otroke, ki so obstopili mrtvega očeta.

— Dunaj, 3. aprila. (Izv.) Po danes došlih vesteh je bila vsaka zdravniška pomoč odveč. Pri Karlu je nastopilo otrpjenost srca. Zdravniki so mu s umetnim vbrizgavanjem kisika skušali podaljšati življenje.

Reško vprašanje znova pred evropsko diplomacijo?

Neka poročila prihajajoča iz Rima, kažejo, da se v Franciji, tako da se baje govori v krogih, ki stojijo diplomatskemu svetu v bližini, Francija da hoče izolirati Italijo; zato li je prišla prav tudi reška zadeva. Škodovati hoče Italiji, kakor ji je škodovala v reparacijski komisiji. To stoji pri bito klub temu, da je Francija uradno skuša dejstvo dementirati.

Neki listi trdijo, kako se pojavljajo v Italiji izvršni dogodki, kakor hitro se ima vršiti kaka medzvezniška konferenca. Taki dogodki potem vedno diskreditirajo Italijo v očeh njenih zaveznikov. Tako se je pojavila naenkrat Reka skoraj tik pred genovsko konferenco. Vse to vzbuja sum....

Na to stališče se postavlja pred vsem rimski »Paese«. V nekem članku z dne 29. marca, naslovljenem »Resnična nevarnost« piše sledeče: »Menimo, da je nujno potrebno opozoriti na nevarno položaj, ki se pripravlja za Italijo kot posledica reških dogodkov. Menimo celo, da je že čas storiti odgovorne za to mučno vprašanje vse one Italijane, ki so še sposobni postaviti interes domovine nad svoje lastne koristi.

Jugoslavija izrabila boji s spretnimi pretvezarji kakor pa s pravico naše sedanje in pretekle zmote. Naslanjajoč se na malo antanto, oboje na opogumljeni na največjih vezeh spletenih s Francijo, namigujeta, da

— Dunaj, 3. aprila. (Izv.) Madžarsko poslanstvo je razobesilo črno zastavo v znak žalosti za umrli madžarskim kraljem Karlom IV. Tudi po hišah, kjer biva visoka aristokracija, posebno v prvem in bližnjih okrajih viharja številne črne zastave. Vođa monarhistov Molnár se pri ministrskem svetu interveriral, da se dovoli, pokop Karla Habsburga v grobnici kapejske cerkve.

— Puteň, 3. aprila. (Izveš.) Truplo Karla Habsburga so balsamirali. Danes prenese truplo v cerkev Marije Snežnice ter je položeno na odtok. Jutri v torek je slovesen pogreb na pokopališču Cape Monte.

uvreda proti Italiji diplomatsko akcijo ter da dokazata nezmožnost naše države, vzpostaviti in vzdrževati doma red ter spoštovati in izvrševati mednarodne pogodbe. Ta akcija se je uveljavila, da se spremeni diko vprašanje v zadevo, ki naj se vnovič predloži evropski diplomaciji, kar bi pomenilo politično nesposobnost Italije. Na drugi strani pa ji je namen izkoristiti duševno razpoloženje, vladajoče na Reki. In izolirati Reko od Italije. To je sedaj glavna točka, ki ne donaja domovini nikake koristi in bilo bi nesposobno zakrivati jo še nadalje kakor prebrisani noč; velika večina Rečanov, zmešanih in zmedenih tekem treh let po najrazličnejših mehanikah navadah obdolžuje šibkost in neorolentacijo italijanske politike in neno postavno zastopstvo kotirajo v Jugoslavijo, ki ga ne sprejema s samokresli, marveč kaže zanje vstréžljivo zanimanje in si ga skuša z viličo zaarati.

Opozorjamo vlado na težko in delikatno odgovornost in vprašamo ali naj se nesrečna reška politika senatorja Contarinija in podprefekta Castellija, ki se je odposlal na Reko, nadaljuje. Povemo brez ovinkov — drugi bi iz strahopetnosti molčali ali pa se zabavali z evfemizmi — da je Italijanstvo Reke v nevarnosti predvsem vsled politike konzulte. To je žalostna resnica, ki jo je treba objaviti, dokler je še čas odprave.

napravila red in s lahkoto aretirala oboje atentatorja, ki sta bivača ruska poročnika Sabelski in Taborinski. V ruskih berlinskih krogih razlagajo atentat s sovrastvom ruskih monarhistov proti Miljukovu, ki je dosegel razpust Vranglove vojske. Atentator Sabelski je na policiji izpovedal, da je že dolgo sledil Miljukovu s namenom, da ga usmrti in da bi odločeval za njim tudi v Ameriko, če bi bil imel dovolj denarja. Umrjeni senator Nabokov je znana oseba med rusko inteligenco.

— Nemške priprave na svetovno vojno. »Temps« priobčuje nadaljne dokumente iz arhivov bavarske vlade. Med temi so trije važni dokumenti ministra Lenchenfelda. Prvi dokument, datiran 2. julija 1914, vsebuje Delbruckovo navodilo berlinskemu županu glede mestne aprovizacije za vsak slučaj. Nemčija zbira kolikor mogoče največje množice žita za aprovizacijo krajev, kjer bi se koncentriralo vojaštvo in za trdnjave. Delbruck je prošil zvezne države, naj se ogibajo vsega, kar bi moglo v inozemstvu povzročiti sum, da hoče Nemčija izzvati vojno. 31. julija 1914. je Lenchenfeld brzojavil, da ni nobenega dvoma o negativnem odgovoru Rusije, ki je bila pozvana, naj demobilizira v 12 urah, kakor tudi o negativnem odgovoru Francije, ki naj bi v 18 urah odgovorila, ako ostane nevtralna. Tretji dokument pa vsebuje telefonski pogovor nemški mobilizaciji najkasneje v soboto, 1. avgusta 1914. Iz tega pogovora je razvidno, da je upala ruska vlada na najugodnejši izid vojne s Francijo in da je mislila, da bo premagala Francijo v štirih tednih! — Iz štirih tednov so postala štiri leta in v petem letu strašnega kljanja se je morala udati Nemčija usodi izmuzganega premaganca.

— Zopet okrožnica za vzdrževanje javnega reda v Italiji. Ni dolgo, ko smo priobčili vsebino italijanske okrožnice za vzdrževanje javnega reda, pa je že italijanska vlada izdala novo, v kateri zopet ugotavlja, da vkljub vsem priporočilom, da bi se napravil konec nasilstvom, vendar niso prenehali in se pojavljajo celo še bolj pogostoma kakor poprej. Ministrski predsednik naglašuje, da se mora zakon proti vsakemu, ki hujska k nasilstvu ali ga izvršuje, z vso strogoostjo izvajati. Prefekti morajo vplivati pri strankah, da jih prepričajo o absolutni potrebi, da se vsi politični boj povrne v kulturne meje. Vlada je trdno odločena vzpostaviti in ohraniti mir. Taka navodila smo slišali že nebrojnokrat, pa so ostala in ostanejo brez uspeha. Notranjega mira ne prinesejo okrožnice!

— Uradništvo v Nemčiji. Pogojna strokovnih organizacij nemškega uradništva z vlado v uradnih plačah so bila pred kratkim zaključena ter so dovedla do popolnega sedenja in zadovoljstva na obeh straneh. Prejemki uradništva so se temeljito zvišali, kar bo budget Nemčije obtežilo z letno svoto 50 milijard nemških mark.

Politične vesti.

— Zveza jugoslovnskih železničarjev in politika. ŽJZ nam je poslala tole izjavo: Z ozirom na različne opazke zadnjega časa v časopisu in na različne izjave, bodisi političnih, bodisi strokovnih shodov, češ, da je ŽJZ nekaj privesek ali pa celo v celoti nekaka narodna socialistična politična organizacija, izjavljamo ponovno, da je ŽJZ nepolitična, narodna strokovna organizacija, ki se zavzema le za izboljšanje gnetnega gospodarskega kakor tudi za povzdigo kulturnega položaja svojega članstva, nikakor pa ne zagovarja ali celo podpira kakih političnih avantur. Za izjave posamičnih članov pa, ki hočejo biti obenem tudi politiki, organizacija ne odgovarja in če so padle take izjave kjerkoli si bode, so smatrati te za osebene in izvršajoče iz neke posebne ambiciozne domišljije posameznikov. Take in enake izjave političnega značaja ovirajo uspešno delovanje vsakega samo strogo strokovnega nepolitičnega društva kakor je ŽJZ. Opozorjamo torej, da naj se ŽJZ ne identifikira z izjavami posamičnih članov, ki bi morda res radi videli organizacijo kot politično. — Osrednji odbor ŽJZ.

— Atentat na Miljukova v Berlinu. Bivši zunanji minister prve ruske republike Pavel Miljukov je došel 28. marca jutraj v Berlin, kjer naj bi imel več predavanj o svojem potovanju po Ameriki in o bodočnosti Rusije. Zvečer istega dne je imel v Filharmoniji prvo predavanje. Ko je končal svoje predavanje, se je navalilo nanj več mladenčev, ki so oddali nanj več strelav. Nastala je panika in množica je povlekla v splošni zmešnjavi s seboj Miljukove, ki je padel na tla, tako da so poznajši strelji zadeli senatorja Vladimirja Nabokova, bivšega ravnanja »Riječ« in »Rulac« v Petrogradu. Medtem sta dva atentatorja skočila na govorniški oder in s klici »Živio carska izjavila, da sta hotela maščevati carjevo smrt. Ranjenih je bilo več oseb. Policija je deloma

»Vorožba je bila podla intriganke« je zaključil Čemadurov.

Praznovnost carice je zakrivila marsikak grenak trenotek carju: njena trdglavost in trma sta bili neizpremenljivi. Odnehati je moral torej tudi to pot car in pozvati Rasputina zopet na dvor.

Iz tega pa se je izlegla cela vrsta ostudnih legend in klevet. Kakor povedo, ima tudi v Rusiji sovrastvo bgrone oči in strupen jezik. Dr. Botkin in sluga Čemadurov pa sta zavračala vse pikantne senzacije, ki so se razširjale po Rusiji in po vsem svetu o stikih Rasputinovih s carico in carinami. Trdila sta, da ni videl nihče izmed carske družine niti izmed služabništva, niti onadva, ki sta imela vstop skorej do vseh dvorskih sob, nikdar ničesar sumljivega, iz česar bi se moglo soditi, da je občeval Rasputin intimno s carico ali z njenimi hčerami.

(Konec prih.)

Prihod romunske kraljice v Beograd.

VELIČASTEN SPREJEM ROMUNSKÉ KRALJICE MARIJE V BEOGRADU. — BEOGRAD KRALJICI PRIREJAJE NAVDUŠENE OVACIJE. OBISK SLOVENIJE?

— Beograd, 3. aprila. (Izv.)

Klub slabemu vremenu, ves dan je po ulicah viharala burja in je padal dež. Je številno beogradsko meščanstvo priredilo najslajnejši sprejem romunske kraljice Marije, materi kraljeve zaročenke. Vse ulice so bile v zelenju in v zastavah obeh držav.

Ze v prvih popoldanskih urah so se po glavnih ulicah valile goste množice ljudi, ki so skušale dobiti primeren prostor, da vidijo kraljico mater. Volaške ednice beogradske garnizije so napravile po glavnih ulicah, koder je šel sprevod, veličasten špalir. Povsod pa je stala množevilna množica naroda, ki je viharilo in navdušeno pozdravljala romunsko kraljico.

Na kolodvoru je bila postavljena častna četa kraljeve garde z zastavo in godbo. Na peronu so bili k svečanemu sprejemu zbrani ministrski predsednik g. Nikola Pašić s celokupno vlado, predsedstvo narodne skupščine z dr. Ribarjem, narodni poslanci, zastopstvo beogradske občine z načelnikom Mitrovičem, vsa generaliteta, člani diplomatskega kora, zastopniki raznih kulturnih in gospodarskih organizacij, med drugimi vsa ženska društva, tako Kolo jugoslovnskih sestara. Društvo kneginje Ljubice, Društvo srpske majke in druga.

Nj. Vel. kralj Aleksander je ob 17.10 došel na peron v spremstvu princa Pavla in svoje suite. Kmalu za lokomotivo izvidnico ob 17.20 je na kolodvor privedel dvorni vlak romunske kraljice Marije. Ob aviranju godbe kraljeve garde in ob grmenju topov je bil sprejem kraljice matere Marije navdušeni in v klub slabemu vremenu je Beograd izkazal kraljici zavezniškega prijatelja najiskrenejše manifestacije.

Nj. Vel. kralj Aleksander je takoj iskreno in z veseljem pozdravil kraljico, čim je stopila iz kupeta dvornega vlaka. Kralj in kraljica sta se na peronu poljubila. Po kratkih medsebojnih pozdravljih je Nj. Veličanstvo kralj Aleksander predstavil romunski kraljici visoke dostojanstvenke, generaliteto, zastopnike tujih držav, sorodce ministrov in zastopnike ženskih društev, ki so kraljici kot materi naše bodoče kraljice po-

darile štiri zelo krasne šopke svežega cvetja. Kraljica se je našemu narodnemu žensstvu iskreno in veselo zahvalila. Bila je zelo vzradoščena nad iskrenim in živahnim sprejemom.

Ker je deževalo, so hoteli po programu, da se kraljica vozi v zaprtem avtomobilu. Kraljica pa je zaprosila, da se po glavnih ulicah do starega dvorca vozi v odprtem. Povsod so kraljico Beogradčani navdušeno in vzklikanjem: »Živela majka naše kraljice! Živel kralj! Živela Romunija!« pozdravljali in ji prirejali burne ovacije.

Nj. Vel. kralj Aleksander je s svojim spremstvom in ostalimi dostojanstveniki spremljal romunsko kraljico do starega dvorca, kjer je bil takoj serviran čaj. Pred starim dvorcem pa se je zbrala mnogobrojna množica, ki je neprestano in navdušeno vzklikala kraljici. Vrhunec pa so dosegle ovacije in manifestacije, ko sta se kraljica Marija in kralj Aleksander pojavila na balkonu, kjer sta ostala skoraj pet minut.

Po končani čaljanki se je kralj Aleksander odpeljal v novi dvor. Množica pa je kralju priredila tako gniljive in prirčne ovacije, da se avtomobil sploh ni mogel dalje pomikati. Množica je avtomobil popolnoma obstopila in kralj je stiskal roke vsakemu, tudi prirostem Beogradčanu.

Nj. Vel. kralj Aleksander je zvečer v starem dvorcu priredil na čast romunske kraljice galo večerjo, na katero je bilo povabljenih nad 200 dostojanstvenikov in odličnih oseb. Med drugimi so bili navzoči člani vlade, patriarh Dimitrije, predsednik narodne skupščine dr. Ribar, generaliteta diplomatski kor, rektor beogradske univerze in še drugi. V veliki dvorani starega dvorca je bil tudi koncert, na katerem je sedaj za beogradsko opero angažirani pevec Rila vec odpel več arij iz raznih oper.

Danes je nastopilo leno vreme in je pričakovati, da kraljica Marija skupno s kraljem obišče bližnjo okolico. V gotovih krogih se še vedno vzdržuje vest, da romunska kraljica Marija obišče Slovenijo.

Protestno zborovanje slovenskih trgovcev in obrtnikov.

V prenapolnjeni dvorani Mestnega doma so danes ob 10.30 priredile pomembno protestno zborovanje slovenske pridobitvene organizacije. Dvorana je popolnoma nabito polna. Ljubljanski trgovci in obrtniki so prišli na shod korporativno. A tudi od ostalih krajev so prišli na shod mnogobrojni zastopniki trgovcev in obrtnikov. Zastopani so bili gremiji iz Maribora (predsednik g. Weizl), iz Celja (predsed. Strmečki), iz Litije, Kranja, Kamnika, Novega mesta in od drugih. Zelo številno pa so se udeležile zborovanja tukajšnje pridobitvene in gospodarske organizacije. Trgovsko - obrtno zbornico so zastopali predsednik g. Ivan Knez, g. dr. Viktor Murnik in dr. Fran Windischer; Zveza industrijev: predsednik g. Vinko Majdič, podpreds. g. Dragotin Hribar in ing. Suklje; Gremij slovenskih trgovcev g. Iv. Jelačin ml.; Zveza obrtnih zadrug g. Engelbert Franchetti in drugi. Shoda so se dalje udeležili zastopniki merodajnih finančnih in trgovskih oblasti. Za oddelek ministrstva trgovine in industrije dr. Pfeiffer in dr. Kambič, za delegacijo ministrstva finance dr. Dorčić.

Ker je bila dvorana premajhna in so številno priiskale v dvorano še nove množice, so sklicatelji zborovanje morali prenesti na trg pred Mestnim domom. Tu so se zbrali nad 3000 oseb broječa množica, med zborovalci smo opazili tudi nar. poslance min. n. r. dr. V. Kukovec in prof. I. Reisererja.

Ivan Jelačin ml. je v imenu sklicateljev otvoril zborovanje, naglašujoč gospodarsko važnost današnjega protestnega zborovanja.

V prezidij so bili nato izvoljeni za predsednika g. Dragotin Hribar, za člana pa kot zastopnik trgovcev g. Iv. Jelačin, kot zastopnik obrtnikov pa g. E. Franchetti.

Po stvarnih poročilih raznih govornikov je shod soglasno in med viharnim odobravanjem sprejel tole resolucijo:

sprejeto na protestnem zborovanju gospodarskih korporacij v Mestnem domu dne 3. aprila 1922 v navzočnosti delegatov vseh krajevnih strokovnih organizacij v Sloveniji.

1. Izpostavljena najrazličnejšim neprilicam. Zahtevamo, da se ta davek ukine. 2. Zahtevamo čimprejšnjo izjednačenje različnih davčnih sistemov, ki obstojajo v naši državi in reformo davkov na ta način, da se izgradi sistem direktnih davkov potom enakomerne porazdelitve javnih bremen na vse gospodarske sloje po njih davčni moči. Protestiramo pa proti sedanjim praksim, ko se največji del davkov vala na trgovski in industrijski stan, medtem, ko drugi stanovi posebno poljedelci sorazmerno nezadostno prispevajo k pokritju državnih izdatkov.

3. Kot začasno remedijsko pred izgraditvijo enotnega davčnega sistema zahtevamo, da se davčne lestvice pri različnih obstoječih davkih prilagode dejanskim življenjskim in gospodarskim razmeram, da se vpoštevata dejanski skladenost minimum in razrednostni ter denarja, ter preuredi davčna stopnja tako, da bo breme direktnih davkov, ki pripadajo na glavo prebivalstva v vseh pokrajinah naše države enako.

4. Zahtevamo odpravo plačarine, ki je preostanek bivšega avstrijskega davčnega sistema, ki v drugih pokrajinah države ne obstoja in ki v končnem efektu zadene vendar le delodajalca, ki mora tudi za plačevanje davka solidarno z delojemalcem jamčiti.

5. Zahtevamo preureditev davka na poslovni promet na ta način, da se bo ta davek plačeval v znakah za vsak izstavljen trgovski račun in prodajo.

6. Odklanjamo zakon o pobijanju draginje, ki ni zmogel olajšati vodno naraščajočo draginjo, marveč se omejuje na šikaniranje nadrobne prodaje v trgovinah. Glavni val trgovine je izzvala neumerljiva trgovinska politika, ki nadmerno forsira izvoz in pri padcu valute ni varovala interesov domačega konsumenta s tem, da bi regulirala izvoz najvažnejših živinskih predmetov s primernimi izvoznimi carinami. V notranjem prometu je blaga dovolj in je tudi konkurenca trgovcev in organiziranih konsumentov dovolj jaka, da regulira ceno.

7. Protestiramo ponovno proti dajanju bresobrestnih posojil konzumnim zadrugam, kakor jih predvideva celo člen 29 Vidovdan. ustave, ker se izrabljajo za naprave v politične strankarske namene in ustvarja tako podpiranje le nepravde razmere in nerealno gospodarstvo. Protestiramo proti temu, da bi se jemalo v to svrhu sredstva iz davčnih bremen, ki jih morajo plačevati pridobitni sloji.

8. Zahtevamo takojšnjo oživitvorenje pridobitnega sveta, v smislu člena 44 Vidovdanske ustave, da bodo zastopniki pridobitnih slojev odločilno sodelovali pri odmerjenju naše gospodarske politike in izgradbe gospodarske in socialne zakonodaje. Zahtevamo, da se za zastopnikom naših stanovskih korporacij priliko sodelovanja in uveljavljanja zahtev praktičnega gospodarskega življenja, kar bo nedvomno najbolj uplivalo in pripomoglo k usmerjenju naše gospodarske politike.

9. Zahtevamo takojšnjo ustanovitev pokrajinske carinske direkcije, ker se centralizacija v praksi ni obnesla.

10. Enako zahtevamo, da se obnovi II. instanca v takšnih zadevah pri delegaciji ministrstva financ.

Na shodu so govorili kot poročevalca g. I. Jelačin ml. in g. Weizl iz Maribora, dalje g. E. Franchetti v imenu obrtnikov, g. Fr. Ka. Stare in g. Zebal. Nekateri zborovalci so vprizorili incidente ogorčenja, ko je hotel nar. posl. dr. V. Kukovec o pojasniti finančno politiko vlade. Predsednik g. Hribar je shod zaključil ob 12.30. Na shodu je bilo opaziti percentualno izredno mnogo trgovcev z dežele, zlasti Stajerske, Gorenjske, Dolenjske in Notranjske. Shod je drugače mirno potekel.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI.

Drama:

Ponedeljek, 3. aprila: Anatol. D.

Torek, 4. aprila: Zaprt.

Opera:

Ponedeljek, 3. aprila: Zaprt.

Torek, 4. aprila: Bajala. A.

*

— Sentjakovski gledališki oder v Ljubljani. Florjanska ulica 27., I. V torek, 4. aprila burka »Španska muha«. — V petek, 7. aprila veseliga »Težke ribe«. — V soboto, 8. aprila burka »Španska muha«. — V torek, 11. aprila Rovetova drama »Nepoštenje«. — Predprodaja in prednamba na prodajo vstopnic od 3. aprila ob 5. do 7. zvečer, dalje v sentjakovski knjižnici.

— »Nova Evropa« ob 21. marca ima te vsebino: Ruska kultura (I. Sekulić i. M. Curčin). — Vlačoslav Ivanov (E. Anđićkov). — Kritika evropske kulture kod ruskih mislilcev. B. Tolstoj. — Višnjevič sadu A. Čohova. — Ekonomski pregled.

— Fr. Ka. Svoboda: »Orehis. Ljudsko gledališče »Uranias« je igralo prvič 23. t. m. to česko veseligojo Fr. Ka. Svobode, odličnega dramatika in novelista. »Orehis« so prenovljena in popravljena »Vijolice«, ki je imela svojega premijerja pred 10 leti na Narodni dvorani. »Orehis« so ženske, večinoma pisikave, ki jih tare mladi dr. Valenta, dokler ne najde zdrav oroh. Heleno. V igri je odlično igrala tudi ga. Setilova, bivša naša igralka.

— Pascal in Einstein. Nič novega pod solncem je star izrek, ki se potrjuje dan na dan v življenju. Izreči se tako presenetljivo misel, pa vendar ji najde neke predhodnike. Pri tem pa pozabljamo toliko neimenovanih mislecev, ki niso zapisali svojega ugotovanja. V doli, ko so toliko razpravljali o relativitetni teoriji, se spominimo na francoskega pesnika Ronsarda (1524—1584), ki je slutil to idejo, govoreč Večnosti: »Zate ni prostosti ne sedanosti, ti ne praviš: »sto je bilo ali to bo.« amak sedanost edina pri tvojih nogah počiva. Einstein v kavi srečate v takozvanem Voltairevem članku, natisnjenem v Enciklopediji. Zanimivo je tudi

Glasbeni vestnik.

— Danes veliki simfonični koncert muzike Draške divizije v »Unionu«. Včeraj smo imeli priliko, biti pri glavni skušnji za današnji koncert. Obeta se prekrasen užitek: velike simfonične skladbe »Noč na Trizlavu« (Rimski-Korsakov), »Car velikega petka« (Wagner), »Opoldnevni« (Dvořák), Cherubiničeva »Lodolska« (Premjere) »Variacije« in Dobroničev »Poziv v koleso« so veličastne in sila zanimive. Vse je izvrstno naštudirano. Važno kulturno delo, ki ga izvršuje dirigent dr. Jos. Čerin s svojimi simfoničnimi koncerti v Ljubljani, Celju, Novem mestu, Zagorju in Trbovljah, mora priznati vsakdo. Danes se vrši tekem dveh sezon že 9. (letos III.) simfonični koncert, ki nas seznani z umotvori največjih svetovnih glasbenikov. Za razumevanje posameznih skladb je napisal dr. Čerin njih vsebino, ki je tiskana na vsopredih. Občinstvo naj torej seže po teh vsopredih! Začetek koncerta je danes točno ob 20. (ob 8.50 h). Ker je dvorana zakurjena, se je nadejati največje udeležbe.

— Turneja pevskega društva »Smetana«. Čehoslovnaško pevsko društvo »Smetana« pride za Velikonoci v Maribor, kjer priredi na velikonocni torek koncert. Iz Maribora se odpeljejo v Ljubljano, Zagreb, Beograd, Sarajevo, (najbrže tudi v ostala večja mesta) potem v Dalmacijo Split, Dubrovnik, Bakar.

— Pevci! Izdaja 12. številke Male Pesmarice se je zaradi ogromnega drugega dela v tiskarni nekoliko zakasnila. Gledali bomo pa na to, da zamuda čimprej popravimo. Prvih 11 števil Male Pesmarice, brošuranih v en zvezek, prodaja Zvezna knjižarnica, izvod za 10 din. — V tisku je priredba Z. Prelčevičevih »Rdečih rož« za dvojevo s spremljevanjem klavirja, dalje se tiska 10 možkih in možnih zborov Emila Adamiča na narodna besedila & Streklja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. aprila 1922.

— Afera Slovenske eskomptne banke. Ob sebi umerno je, da smo pričeli dotično interpelacijo le na izrecno željo interpellanta, ne da bi hoteli s tem prevzeti kakršnokoli odgovornost za vsebino. V bistvu spora se absolutno ne maramo vmešavati. — Uredništvo »Slov. Narod.«

— Cenu razburjenje? Vsake kvatre se pri nas pojavljajo vesti, da se namerava v Ljubljani odpraviti vsa univerza, ali pa vsaj kakšna izmed njenih fakultet. Vse te vesti so ponavadi tendenciozne in zlobno izmišljene. Taka je tudi zadnja vest o odpravi medicinske fakultete. Po informacijah, ki smo jih dobili iz Beograda, nihče ne misli na to, da bi ukinit medicinsko fakulteto na ljubljanski univerzi. To vprašanje se nahaja v prav istem stadiju, kakor pred meseci, ko so se prvič pojavile vesti o tej fakulteti. Treba je znova z vso resnostjo povdarjati, da je bila ljubljanska univerza z njenimi fakultetami ustanovljena z zakonom in ostane v tem ustroju, dokler ne bo v narodni skupščini z novim zakonom eventualno sklenjena kakšna njena preuredba, na kar pa ni misliti. Da pa bi se ta univerza okrnila kar naredbenim potom, kakor se z govtovne strani z gotovim namenom namiguje, je docela izključeno.

— Državni nameščenci in vpokojenci! Danes ima osrednja zveza i. n. in vp. nujno sejo širšega odbora pod predsedstvom prof. I. R. v posvetovalnici mestnega magistrata ob 8. zvečer.

— »Jugoslavija« in Mestna hranilnica. V odgovor na skrajno neslani napad na vladnega komisarja g. dvornega svetnika Kremenška eno samo pojasnilo in opozorilo. Ako danes Mestna hranilnica ne tiči globlje v vojnih posojilih, je to poleg odprave sil bivše uprave (težja ter nevarnejša je bila leta, nego se sanja danes jedva dozorelim mladeničem pri »Jugoslaviji«) — zahvaliti v prvi vrsti imenovanemu g. vladnemu zastopniku. Naj se blagovolijo gg. informirati tozadevno pri štajerskih hranilnicah in pa iz številnih grajalnih dekretov, katere je prejela takrat naša Mestna hranilnica preko glave g. dvornega svetnika Kremenška. Če pa ta gospod sedaj ne more slepo blagoslavljati vsakega ukrepa nove hranilnične uprave, izvirajočega v prvi vrsti iz strankarske konkurence, potem naj bi že v interesu zavoda samega bolje molčala tista koalicija, čije največje umetnost obstoja v tem, da zna nad vse pogumno loviti gađe — z ljudsko roko.

— »Demokratje molčec, piše »Naprejek« in se spravi s kramponi in cepinom na gledališče, »ki je oster, a ne epikulacija.« »Naprejek očita demokratki stranki, da je sodelovala pri uničevanju našega gledališča! Demokratje so pač krivi vedno vsega in kjerkoli treba darivnega kozla, ga že istaknejo v demokratki stranki. Toda resnica je baš obratna: demokratje so bili tisti, ki so začeli veliko akcijo za obnovitev po klerikalnih zatrditvah slovenskega gledališča, demokratje so bili tisti, ki so prisilili dr. Sušteršiča, da je vrnil gledališko poslopje Talij, demokratje so ustanovili gledališki konsorij, so vodili gledališče malone brezplačno prvi dve sezoni ter so s konsorcijskim imetkom gospodarili tako, da ima Gledališki konsorij danes dve hiši, ki sta vredni dva milijona kron; demokratje so pridobili pokojnega Rajka Arčeta, da je ostavil ves svoj imetek v gledališke svrhe in demokratje so bili tudi tisti, ki so opozorili vlado, da je treba pri našem gledališču z gospodarskega in disciplinskega stališča radikalne reforme. Šele demokratje so posvetili tja, kjer bi morala vladati za uradnega gledališkega referenta popolna svoboda. Tako so delali in delajo demokratje. A kaj je storil »Naprejek«? Opaoval je demokratko stranko in zili na gledališče cele sode smrtno življenjske, da smrdi zjad od Triglava do Soluna! To je kulturni velečim, za kateri demokratje »Naprejek« se zavajajo. Reči pilot Podbešek se hoče za vsako ceno prosloviti: ker ni šlo drugače, skuša adaj doseči ugled kot modernih Herakleja, ki čisti Avgijev hlev. Toda mož ga ne bo očistil, nego le še hujše — pognojil in zasmradil.

— S pošte. Imenovani so: za poštaria VI. razr. poštni pripravnik Fran Lettsch, Ignac Brenčič, Franc Ferjančič, Franc Leben, Leopold Spahakl in Stanko Trainik, Iva Crnjac, Albert Prodan, Maks Rems, Ivan Stanič, Miroslav Köchler, vsi v Ljubljani; Miroslav Urbanec in Milan Lenassi v Mariboru; Karl Hoekler, Josip Lambrecht, Alojzij Krawand, Ernest Ferjančič in Karel Balleg v Ljubljani 1 in Mirko Grošelj v Mariboru 2; za poštaria poštna oficijantka Marija Mesesnel na Vidmu pri Krškem. Poddeljeno je odpravniško mesto Begunje pri Cerklji pri Ljubljani 1, poštaria Angela Meze iz Pesnice v Maribor, poštaria Julija Engelman iz Straže v Moste pri Ljubljani, poštna adjunkta Rudolf Rabič iz Ljubljane v Spodnji in Milijana Nekode, Ljubljana 2 k uradu Ljubljana 1, poštni oficijant Štefan Dergan iz Ptuja v

Subotico, Miroslav Belina iz Maribora 1 v Maribor 2, poštna oficijantka Cirila Schiffrer iz Kočevja v Ljubljano, Jakobina Kolbe iz Ormoža v Kočevja, Marica Rabič iz Sarajeva v Celje, Ema Triller iz Kranja v Škofjeloču, Justina Kobal iz Beograda v Maribor. Začasno je vpokojena poštna oficijantka Eliza Dou v Kranju. Traino so vpokojeni: poštna asistentka Terezija Topilhar v Ljubljani, nadpoštar Andrej Tavlar pri poštarni uradu Ljubljana 6, Logarica Avrelia Kranner pri uradu Dol. Logatec, poštni poduradnik Ivan Repišek v Celju ter brzojavni mojster Matja Kalfjez pri vzdrževalnem oddelku v Ljubljani.

— V Ljubljano pripe v kratkem g. Milan Karč, inšpektor ministrstva prosvete, da inšpicira tukajšnji oddelček pokrajinske vlade za prosveto. Isto inšpekcijo izvrši tudi v Zagrebu, Sarajevu in Splitu.

— Korolev obhod v Radovljici. Na nedeljo 2. t. m. ob 11. uri je sklicala Kmetška zveza v Radovljico javen shod, kjer bi imela govoriti dr. Korolec in spoznavati Brodar. Prišlo je okoli 200 spoznavalcev, med njimi približno polovica zavednih samostojnih. Shod je otvoril bivši poverjenik Jan, ki ni dopustil volitve predsednika, temveč je dal besedo takoj poslanec Brodarju. Brodar je povsem nemoteno govoril okrog 5 minut. Potem pa je začel v svoji demagogični razjarjenosti udarjati po vladi. Posebno pa je poudarjal krivico, ki se boje goji komunističnim poslancom, češ da so nezakonito izključeni iz skupščine. Tu pa so začeli samostojni živahno ugovarjati. In takoj nato je od sklicateljev že načrtovanih in naročena pretepaška tolpa s klici: »Ven prodane erbeke duže!« itd. navalila s palicami in noži na samostojne. Ta tolpa je potem storila svoje dolžnosti. Ranjeni so bili: samostojni voditelj Ažman, Kenda, Justin in več drugih. Vladni zastopnik je pustil razgati ta shod s pomočjo orožništva, ki je hitro izvršilo svojo dolžnost. Taka je najnovejša politična fotografija poslancev dr. Korolca in Brodarjevega petelinstva.

— Naziv naše države in — protidržavna propaganda. Minister prosvete je izdal na vse podrejene višješolske oblasti okrožnico, da je učiteljstvo pozvati, naj ucepila mladini v srce pomen uedinjenja države in ji zlasti pojasnuje sestav naše države in njen edini veljavni naziv: Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. To pa vladu in tam se pojaolajoče so sovražne propagande, ki jo je imel minister priliko opaziti v raznih krajih ter v očigled delstvu, da se je našlo tudi med nekim delom učitelstva »državnemu uedinjenju in ustroju nasprotujoče delovanje«. Proti vsakemu takemu učitelju — opozarja minister — se bo postopalo brezobzirno po najstrožjih disciplinarnih določilih. Če se mu bo državnim interesom sovražno delovanje dokazalo — bodisi v šoli ali zunaj šole.

— Izjava! (Po soglasnem sklepu seje osrednjega odbora ZJZ z dne 26. marca 1922.) Neuspehanje, ki ga je gojila Zveza jugoslovenskih železničarjev do koalicije, je bil edini vzrok, da je toliko časa omahovala s vstopom v koalicijo železničarjev. Kmalu po vstvarjenju koalicije pa se je izkazalo, da je bilo nesumpanje Zveze opravljeno, in da se je uresničila bojazen, izrabljanja delovanja koalicije od gotovih hujšakov v strankarsko politično nameno. Ker smo uvideli, da je s »Prometno Zvezo« osiroma njenim zastopnikom vsako resno in pošteno delo v koaliciji nemogoče, smo stali predlog, da imenja »Prometna Zveza« svoji zastopnika v koaliciji. Ker »Prometna Zveza« na ponovno željo ZJZ ni izmenjala svojega, celo resno delo v koaliciji bvirajočega člana in ga ni hotela nadomestiti s drugim, pač je v objavo v časopis dokazala, da se isovesti s demagoškim delovanjem svojega zastopnika v koaliciji, je bila ZJZ primorana ponovno odločno nastopiti, da se »Prometna Zveza« izključi iz koalicije. Še globoko uverjeni, da pod takimi razmerami, ki so bile ustvarjene po zastopniku »Prometne Zveze« s kršenjem tolikanj potrebne discipline, in ki ne pripomna tudi najprimitivnejših parlamentarnih običajev, in ki le osebno izrablja koalicijo v korist gotovi politični stranki, ne bo šela koalicija nikdar zašlejenega uspeha. ZJZ je nepolitična, narodna, stroga stanovska organizacija in je samo ob sebi umerno, da se ne sme politično izrabljati. Prepričani moramo, da bi se nas ne zavedlo v politično boje dnevnega političnega hlata. Vsi demagoški shodi, ki je bil sklican po zastopniku »Prometne Zveze« in obenem članu koalicije, Francu Boltramu, dne 23. marca 1922 v Mestnem domu v Ljubljani ter vsled od neželjenih članov odglasovane zaupnice omenjenemu sklicatelju smo primorani izjavljati konsekvence s tem, da odlagamo svoje mandate v pokrajinskem koalicijskem odboru železničarjev za Slovenijo. O tem skleno smo obvestili vrhovno vodstvo koalicije in vse koalirane organizacije. V pripravi, da bode celokupno naše članstvo na naš korak odobrilo, smo primorani preprečiti pohod različnih političnih agitatorjev med železničarje. Boj za koristi železničarjev bo gotovo uspešen, ako samslojno in v svezni s samo s resnimi železničarskimi organizacijami vodimo borbo do končne zmage za naše stanovske pravice. Osrednji odbor ZJZ.

— Prijave strank. V interesu državnega gospodarstva bodo veljale od 1. aprila 1922 nadalje tri zglasilnice za

prijave strank, tujcev, sprememba bivališča itd., kakor je to predpisano za ljubljanski okoliš v deželnem zakoniku z dne 28. marca 1913, št. 13, 30 par. Zglasilnice bodo prodajali v Zglasilnem uradu političnega ravnanstva in po vseh policijskih stražnicah v Ljubljani.

— Smrtna kosa. V Ljubljani, v Sredini št. 14, je umrla ga. Alojzija Jurana, roj. Tomic, mati ga. inženjerja Oskarja Jurana. Blag ji spomin!

— Smrtna kosa. V soboto dne 1. aprila je v Klanju ob Sotli umrla gospa Antojia F. Culota in sestra pok. ces. svetn. Ivana F. Culota in sestre pok. ces. svetn. Ivana F. Culota. Bila je izredno blagoselna in je rada pomagala stromakom v hrvaškem Zagorju kakor tudi v sosedni Stajarski. Naj počiva v miru v bratski hrvaški zemlji!

— Odprava otroškega igrišča pod Tivoljem. Z magistrata nam poročajo: Prostor, kjer se nahaja sedaj otroško igrišče se vsled sklepa mestnega magistrata odtegne dosedanjim namenom in preuredi. Občinstvo se opozarja, da je vsaka uporaba tega igrišča od sedaj naprej strogo zabranjena. Proti onim, ki bi se ne pokorili tej odredbi in prostor še nadalje uporabljali kot igrišče, se bo kazensko postopalo.

— Izpremema dostavnega okoliša pri pošti v Dobrovniku. Kraj Jožec, ki je bil doslej v dostavnem okolišu poštne urada Dobrovnika, je razmejitvena komisija pridelila Madžarski in so ga Madžari že zasedli.

— Uvedba selske službe pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Minoli mesec se je uvedlo dostavljanje poštnih pošilk po selskem pismonožju v te kraje: Apače, Župečja vas, Zgornje in Spodnje Pleterje. Dostavlja se vsak dan razven nedelje.

— Kontrolna komisija za javno lokalne. Iz Maribora nam pišejo: V burnih časih prevrata je bilo glede kontrole po javnih lokalih v Mariboru v smislu vladnih odredb vzorno preskrbljeno. Med tem pa ko so nastale že davno normalne razmere se nihče ne zmeni za takratne in poznejše vladne naredbe. Obrtni referat je prevzelo okrajno glavarstvo, ki postopa samo v slučaju kake ovadbe. Tako se je pred kratkim na podlagi take ovadbe kot kazni za tri dni zaprla. Vlahovičeva gostilna, ne da bi se bilo o tem obvestilo javnost v svarilo drugim gostilničarjem, katerih nekateri mislijo, da je za vnanje goste vsaka prestana jed dobra. V vsakem mestu je prvi vrsti občina, oziroma nadzorstvo poklicano potom sanitetne komisije od časa do časa nepričakovano izvršiti kontrolo po vseh javnih lokalih. (V Zagrebu kontrolira taka komisija celo privatne hiše). Aneliralo se je v tem oziru že na »Protituberkulozno ligo«, naj bi se tudi ona zanimala za to in obenem za vprašanje, v kakšnem naravnost škandaloznem mestanju se nahajajo tudi slovaška bivališča. V Mariboru pa radi čakajo šele na žrtve, predno se kaj ukrene izven samih posvetovanj.

— V orožniški preobčelni ropari v Prekmurju. V Prekmurju se ponavljajo slučaj, da se lopovi oblečejo v uniformo orožnikov ali voljakov, da pod to krinko laže izvršujejo svoje zločine. Eden takih slučajev se je pripetil tudi trgovcu Francu Mikoli iz Petrovca. Ko se je na večer dne 11. decembra vračal z vozom iz Murške Sobote, so ga v bližini vasi Martanci na glavni cesti ustavili trije možje, dva kot orožnika. Ukazala sta mu: roke kviskavati, češ, da ima orožje. Ker se tam večkrat dogajalo tihoštupstva, katere se tudi na cesti zasledujejo, je bil Mikola prepričan, da ima pred seboj res orožnika, ki vršita potiskusno preiskavo. Toda ko je eden teh »orožnikov« Mikoli iztrgal listnico z 24.000 K gotovine, je uvidel, da ima pred seboj roparje. Komaj sta »orožnika« iztrgala ta denar, sta zbežala v bližnji gozd. Med bežom sta roparja puščala svojo uniformo in raztrosila skoraj polovico orožnega denarja. Pravi orožniki so izsledili v roparih znanega zločince cigana Kovača ter tovariša Josipa Cenerja. Med preiskovalnim zaporom, v katerem sta oba vse priznala, so cigani oprostil glavnega krivca Janosa Kovača iz zapora. Tako se je samo Cener zagovarjal pred okrožnim sodiščem v Mariboru, kjer je vse tajil. Ker je oropani Mikola šele v zadnjem trenutku pri glavni razpravi pojasnil, da je tu šlo za predrzen cestni rop. Cener pa je bil obsojen le radi tatvine, je bil tako tudi obsojen samo na 2 leti težke ječe.

— Otvoritev poštna. Želkovega promet v Beogradu. Po odredbi ministrstva za pošto in brzojav z dne 9. marca 1922, št. 4.675 bode od 10. aprila 1922 dalje glavni poštni urad v Beogradu prevzemal tudi vplačila na položnice poštn. ček. urada v Ljubljani. Čim bode izvršeband zadostno število uradnikov, se bode prevzemanje čekovnih vplačil poverilo postopoma tudi drugim poštnim uradom v Beogradu.

— Draga prijateljica. Posetnik Štefan A. se je večerj prijel pri opravi kji v Maribor. Ker mu je bilo dolgočas, si je poslal družino — ljubeznivo deklo, s katerim se je celi dan imenitno zabaval. Dvignil je pri neki banki večjo vsoto denarja, od katere je imel pri sebi 51.198 K. Ko se pa je prijazno deklo zvečer poslovilo od dobrotoljivega Štefančika, je ta opazil, da je s njo vred tudi listnica izginila z vsem denarjem. Otvrdil je stvar policiji, ki je tatvico hitro izsledila v osebi neke slaboglasne Katarine Engert. Pri njej so našli samo še 45.048 K, ker je ostali denar že izdala za obleke, ki so ji bile zaplenjene. Štefan A. pa si je drobo zapomnil rok, da po slabi tovaršiji rada glava boli.

Najnovejša poročila.

SESTANEK JUGOSLOVENSKE IN ITALIJSKE DELEGACIJE V RAPALLU. — MINISTER DR. KRAMER POZVAN V DELEGACIJO.

— Beograd, 3. aprila. (Izv.) Po sedaj določenem programu odpotuje naša delegacija za genovsko konferenco dne 5. t. m. iz Beograda v Genovo, oziroma v Rapallo, kjer se nastani. Dne 7. t. m. je dogovorjen sestanek ministrskega predsednika g. Pašiča in zunanjega ministra dr. Ninčiča z italijanskim ministrskim predsednikom De Facto in zunanjim ministrom Schanzerjem. Ta sestanek velja specialno le izvršitvi rapalske pogodbe. Na sestanku pride tudi naš poslanik v Rimu Antonijevič.

— Beograd, 3. aprila. (Izv.) Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je odposlal ministru n. r. dr. Albertu Kramerju obvestilo, da je pozvan kot član v našo delegacijo za genovsko konferenco. Minister n. r. dr. Kramer se je vabilu odzval.

DRUŠTVENI IN ZBOROVALNI ZAKON.

— Beograd, 3. aprila. (Izv.) Na večerajšnji seji je ministrski svet izvolil poseben ministrski odbor, da prouči načrt zakona o društveni in zborovalni svobodi. V ta odbor so bili pozvani ministri: dr. Marinković, Svetozar Pribečević, dr. Marković, Omerevič in Trifković. Minister notranjih del je bil dalje pooblaščen, da predloži narodni skupščini zakon o kinematografiji.

BOLJŠEVIŠKA VLADA V RUSIJI PRED PADCEM?

— Berlin, 2. aprila. (Izvirno.) Miliukov se je pred svojim odhodom v Pariz izrazil napram zastopnikom časopisa, da se boljševiska vlada v Rusiji drži na krmilu samo vsled podpore, ki jo dobiva iz inozemstva. Toda tudi ta podpora ne more preprečiti katastrofe, ki jo preživlja boljševizem. Treba je računati že v dolednem času s padcem boljševiskega režima. Ta katastrofa boljševizma bo nastopila docela nepričakovano in brez vsake agonije.

NEMŠKA DELEGACIJA ZA GENOVSKO KONFERENCO.

— Berlin, 1. aprila. (Izv.) Na kabinetni seji pod predsedstvom Eberta je bila določena delegacija za genovsko konferenco. V delegacijo so bili imenovani državni kancelar dr. Wirth in zunanj minister dr. Rathenau, finančni minister dr. Hermes in minister javnih del dr.

— Rim, 2. aprila. (Izv.) Aplikacija rapalske pogodbe je glavna točka v političnem računu napram Jugoslaviji. Beogradska vlada pa pozna tudi trdno voljo italijanske vlade, da se reši končno v sporazumu z Jugoslavijo tudi reško vprašanje. Jugoslovski poslanik Antonijevič je obveščen o vseh italijanskih intencijah. Med tem, ko se je v javnosti hotelo nepremišljeno izrabljati dogodke na Reki, sta se obe vladi pripravljali, da se zopet prično prekinjena posvetovanja v svrhu, da se popsepi deficijske aplikacije rapalske pogodbe. Še pred genovsko konferenco se snideta ministrski predsednik Facta in zunanj minister Schanzer z jugoslovenskim ministrskim predsednikom Pašičem in zunanjim ministrom Ninčičem, in sicer na brže v Rapallu 8. t. m., da se poiščejo sredstva, ki bi bila najprimernejša za rešitev še vseh nedogovorjenih vprašanj.

Braun. Nemška delegacija je z ozirom na druge zelo maloštevilna in odpotuje 6. aprila v Genovo.

ZUNANJI MINISTER SKIRMUNT V LONDONU.

— Varšava, 1. aprila. (Izv.) Poljski zunanj minister je po poročilu iz Pariza odpotoval v London.

ITALIJSKI PARLAMENT.

— Rim, 2. aprila. (Izvirno.) Parlament je sprejel z 207 glasovi proti 44 proračun ministrstva notranjih del in se odgodil do 4. maja.

ITALIJSKI KARABINIERI OSTANEJO NA REKI.

— Zagreb, 1. aprila. (Izv.) O položaju na Reki je izdala jugoslovenska stranka poročilo, da ostanejo italijanski karabinieri na Reki in da niso alpsci prevzeli vzdrževanja javnega reda in mira. Sedanjí šef nelegalne vlade prof. Depoli je izposloval, da so ostali karabinieri. V ta namen je odposlal 25. marca posebno fašistovsko deputacijo v Rim, ki je prosila, da se odstranijo alpsci.

Borzna poročila.

— Zagreb, 3. aprila. (Izv.) Zaključek. Devize: Curih 62.50, 63.—, Pariz 29.—, 29.75, London 1435.—, 1440.—, Berlin 109.—, 113.50, Dunaj 4.40, 4.45, Praga 618.—, 623.—, Trst 16.70, 16.80, Newyork 823.50, 825.—, Budimpešta 39.50, 40.—, Valute: dolar —, 320.—, lira 16.50, 16.55, nemška marka —, 115.—, napoleonodor 1000.—, lei —, 240.—.

Sokolstvo.

— Sokolski dom v Borovnici. Iz Borovnice nam pišejo: V ponedeljek se je pričelo delo na sokolskem stavbišču. Prostor je zelo pripraven in obsežen. Naš stari navdušeni Sokol ata Majaron ga je podaril. Za denarne prispevke ljudje kar tekmujejo. Čast vam vrli vaščani! Požrtvovalnosti nam je treba, da povzdignemo našo vas na višjo stopnjo omike in izobrazbe. Zadati moramo smrtni udarec zapravljanju in nevednosti. Ta dom nam bo svet kraj, kraj kjer se bo gojilo vse, kar je lepo in koristno. Vse na delo, stare in mlado! Naj vzraste naš hram kakor iz tal za napredek in povzdigo nas samih. Zri-vujte, darujte, da bodele deležni blagoslova poznih rodov! Zdravo!

— »Sokol« v Trbovljah. Prednjači zbor sokolskega društva v Trbovljah n. znanja vsemu članstvu, da se prične s 6. aprilom 1922. zopet z rednim redovnim valom. Obvezniki za vse članstvo, naj si ima kraj ali ne. Vaje se vrše potem redno vsak drugi četrtek s pričetkom ob 18. zvečer. Članstvo, ki se ne bo udeleževalo teh vaj, ne bo dovoljena udeležba na vsesokolskem zletu v Ljubljani. Zdravo!

— Reorganizacija Sokolstva v Julijsko-krajin. Tržaška župa sklicuje svoj občni zbor na Belo nedeljo. Vsa sokolska društva tržaške župe se pozivljajo, da nemudoma skličejo svoje občne zbere in izvolijo zastopnike za občni zbor župe. Za vsakih 20 članov se lahko pošlje po 1 zastopnika. Na občnem zboru se bo razpravljalo tudi o reorganizaciji Sokolstva v Julijsko-krajin.

Turistika in sport.

— Včerajšnje nogometne tekme. Propagandna tekma v Celju v korist Jugoslovenske Matice med S. K. Mirja (Ljubljana) in S. K. Celje je končala 11:0! Gole so dosegli Zupančič III. 5, Pevalak II. 4, Pevalak I. 1 in Zupančič II. 1. (Polčas 7:0). Tekma je bila dobro obiskana.

— Revanžna tekma Sporta (Ljubljana) proti Rapid (Maribor) je končala 0:5 v korist Rapida. Sparta v slabli formi.

— Treninž tekma kombiniranih moštvo Mirje in Hermosa je končala 4:3 za Hermosa.

— Nemčija: Svica. Reprezentantna tekma med Nemčijo in Svico, ki se je odigrala v nedeljo 26. marca v Frankfurtu ob Meni ob ogromni udeležbi občinstva je končala neodločeno 2:2.

— Podpirajte šport! Šport je v korist vsakemu narodu, ki ga razume smotreno in pametno gojiti. Krepi mladini ude. duh, varuje jo pred alkoholizmom, ki je strup

naroda. Slovenski športni klub v Mariboru je v svoji odborovni seji sklenil posvetiti vse sile skrbi, da nudi mladini možnost, udeležiti se raznih panog športa. Ker se pa še rabilo razne priprave zato sploh in primanjkujejo za to tudi gmožna sredstva, ki bi pospeševala razvoj športnega življenja, apelira odbor na naklonjenost p. n. prebivalstva in blagohotno podpora.

— Slovenski športni klub v Mariboru priredi v pospešitev svojega namena dne 1. aprila t. l. »Elitni ples« v Götzovi dvorani s popolno voljaško godbo ter da s tem občinstvu priliko zabave, pa tudi priliko podpore.

— Glavna skupščina »Sportne zveze« se vrši neprekinjeno v ponedeljek 3. aprila t. l. ob sedmih zvečer v mestni posvetovalnici na magistratu v Ljubljani. Dnevni red obsega: 1. Otvoritev skupščine, 2. poročila talništva, 3. poročila načelnikov oddelkov, 4.) poročilo blaginjskega, 5. poročilo gospodarja, 6. poročilo o zveznem glasilu, 7. poročilo revizorjev in 8. samostani predlogi. Delegati klubov se opozarjajo, da prinese zanesljivo s seboj poverilnice klubov, ki lik pooblaščajo za glasovanje. Zborovanje odposlancev klubov se vrši v nedeljo dopoldne ob desetih v pisarni »Sportne zveze«, Narodni dom.

Društvene vesti.

— Društvo stanovaljskih najemnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo, dne 5. aprila t. l. ob 20. v mali dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. informacije Sv. Petra cesta št. 12 prtilično, desno.

Darila.

Upravi našega lista so poslali za: »Jugoslovensko Matice«: Gosp. Joška Šturm Din. 28.50, nabranih v gostilni pri »Panju«.

Stradalajo v Rusiji. Neimenovana daruje Din. 20.—. Srčna hvala!

— Za slovenske slušatelje rudarske Visoke šole v Příbramu je darovala glasom notice v tem listu z dne 12. marca t. l. Rudarska zdruga Belokrajna 2000 K. To se v toliko popravila, da tega zneska ni darovala zdruga, temveč namestnik predsednika te zdrube g. Josip Hofman v Crnomlju.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslemšek.
Odgovorni urednik:
Ivan Podražaj.

Prima zastupstva
svih struk slovenske trgovine i industrije kao i skladista robe
za široko područje svoga djelokruga (zapadnu Bosnu, Liku i sjevernu Dalmaciju te Hrvatsko primorje)
Petar Stj. Jakovljević
željeznička stanica za sada: Bosa. Krapa (24 km od Bihaca).
Moli ponude, uvjete, uzorke, cijene i ostali slati izravno. 2379

Trgovski sotrudnik
26 let star, zelo podjeten, vešt specijalist, galanterijske ter deloma železninske stroje ter vseh pisarniških poslov, išče službe prvega detašista ali pošilovodje, najraje v Julijaki Benečiji. Ponudbe pod „Vesten, podjeten 2266“ na upravo Slov. Naroda. 2266

Dražbeni oklic.
Dne 6. aprila 1922 dopoldne ob 9. se prodajo v Ljubljani. Gospodstva c. št. 2/III, po javni dražbi razna obleka, perilo, satina in dr. 2366
Okrajno sodišče v Ljubljani.

Dospeli so šivalni stroji
vseh vrstnih, katere kupite pri meni po primerno niski ceni. **Leona Rebolj** v Kranju. 2378

V svrhu pouka
arhivirane se išče gospodica za konverzaco. Ponudbe pod „Muzikalen 26-2375“ na upravo Slov. Naroda. 2285

Kupijo se
4 travarke, 24-26 profil 5-60-6m dolge. Ponudbe na Opiš, Ljubljana, Dunajska c. 41 ali Maribor, Vrbanova 12. 2383

Prodaja se
dobro ohranjen tovarni avto, znamka Fiat-Torino, tipa A 53, 18 P, 2500 kg predpisane nosilne teže, z novimi potnimi gumi, v celoti obnovljen. Vprašanja na Opiš, Vrhovčeva ulica 12. 2374

Sprejme se stavbni polir
ter več dobrih zidarjev za takojšnji nastop pri stavbnem podjetju **And. Černe**, Ljubljana ul. 9. 2259

Dražba.
Dne 8. aprila se bo predajalo na javni dražbi na Rimske cesti 24 pohištvo, sila, ogledalo, koprna preša, zimski čevlji in razna stvar. 2387

Jščem službo
Isk. uradnika oziroma pomočnika Italijan. korespondenta. Ponudbe pod „Intelligent 2380“ na upravo Slov. Naroda. 2360

Pomočnik prof. univerze
išče malo sobo, katero bi uporabil samo od 8. ure zvečer do 8. ure zjutraj, za francoske ure ali za nevisoko ceno. Zalogica c. 14, Doltvo pri g. Hribarju. 2384

Kontorist(inja)
dobro izurjena slovenska, slovenske in nemške stenografije, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe pod „Ljubljana/2262“ na upravo Slov. Naroda. 2362

Prodaja se
spalna sofa in koncertne stole. Realjeva cesta 29, I., levo. 2353

Pozor, krojači! Pozor!
Zaradi preselitve se takoj odda lokal in kompletna krojaška delavnica z vsem inventarjem na prometni cesti v Ljubljani. Več pove **Ivan Logar**, sedlar, Gosposvetska cesta 13. 2382

Raznašalka za Spodnjo Šiško
se sprejme takoj za „Slov. Narod“.

Avtomobil
znamke „Opel“, 5-12 HP, 3-4 sedežen, skoro nov, se ceno prodaja. Ogleda se pri **P. Škafar**, Rimska cesta št. 11. 2266

Modna trgovina
A. Šinkovic nasled. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.
CENE ZNATNO ZNIŽANE

Perilo — Pletenine
Rokavice, nogavice
Bluze, spod. krila,
predpasniki
Svila L. t. d.

Naznanilo.
Naznanjam sl. občinstvu, da sem izstopil iz tvrdke
Schwab & Bizjak, Dvorni trg 3
in se cenjenim odjemalcem za naklonjenost najljubljeneje zahvaljujem
Bizjak Davorin.

Vstopil sem kot družabnik v tvrdko
Ložar & Bizjak, Sv. Petra c. 20.
Priporočava se starim kot novim naročnikom. Imava vedno v zalogi najfinije sukno, vsakovrstne obleke za gospode in dečke, obleke po meri izvršujeva po najnovejšem kroju.
Ložar & Bizjak, Sv. Petra cesta 20.

†
Inf. Oskar Juran javlja v imenu svojega brata, sester in ostalih sorodnikov tužno vest, da nam je umrla naša ljubljena, dobra in skrbna mamica, stara mama, sestra, tašča in teta, gospa
Alojzija Juran roj. Tomic
v nedeljo, dne 2. t. m.
Pogreb naše ljubljene pokojnice bo v torek ob 2. popoldne iz hiše žalosti Prule, Sredina 14, na pokopališče k Sv. Križu.
Blag ji spomin!
V Ljubljani, dne 3. aprila 1922
Žalnožli ostali.

kuharica.
Službo lahko takoj nastopi. Karlovska cesta št. 1/A. nadst. (Villa Samassa). 2356

Snažno meblirana soba
se odda solidnemu gospodu. Nastop pove uprav. Slov. Naroda. 2356

Zenitna ponudba
V svrhu ženitve išče 29 leten zaseb uradniški znanja z nabravnim gospodsko primerno starostjo. Ponudbe s sliko katere se vrne, in obširnim življenjskim opisom pod „Zvesta/2367“ na upravo Slov. Naroda. Tajnost častna zaveza.

Prodaja se
radi prezidave na vrtilni tok in povečanja podjetja:
Dieselmotor 80 HP, malo rabljen.
Vodna turbina, primerna za padec 2-5 do 5 m in 1500 do 3000 sekundnih litrov vode.
Generator na izotomski tok 2x230 voltov, 42 KW, 630 tur.
Deska stiskalnice kompletna in zvezne napeljave.
Okoli 2000 m zemeljskega kablja za obratno napetost 5500 voltov, 3x10 mm v bakru, še nerabljene na originalnih bobnih. Nekaj km aluminijevih žic 25 in 36 mm.
Interesenti naj blagovljivo vprašati pri tvrdki elektrika v Kranju, **Pavel Mayr** in drug, Kranj. 2373

Klarineti
a in c, normalno ugašeni se kupijo. Na poskus naj se oddajo pri anonimni družbi Aloma Company, Ljubljana Kongresni trg 3. 2369

Pes
volje pasme, 4 mesece star, se ceno prodaja radi izselitve. Meste št. 11/II levo. 2371

Več strojev in orodnih (Werkzeugschlosser) 2364

ključavničarjev
išče tovarna željeza, KAMNIK.

Šofer
(Saurer) mehanik in avtomonter želi stopiti v službo. Ponudbe pod „Šofer 2263“ na upravo Slov. Naroda. 2263

Postelj ali soba
se išče. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Muzikalen/2376“.

Prodaja lesa.
Iz gozdov mesta Kočevje se prodajajo lesni polomi 1800 jalk v dolžnem premeru od 40 cm naprej, dolgi kakih 180 podolgo (Windfille) 300 do 400 stoječih bubev in pri sekanju poškodovane debla. Plemenite ponudbe je do 18. aprila 1922 vrošiti pri lokalnem uradu. Za kaveljo je položiti znesek 10.000 K. v gotovini. Pogoji se lahko med uradnimi urami v pogledajo pri tukajšnjem uradu ali se proti položbi 100 K dode poplati.
Promoženjska uprava mesta Kočevje.
dne 31. marca 1922.

Išče se
akusna hotelska sobarica v čisto novo opremljene parketirane sobe in gostilničar za mojo gostilno v Florjanski ulici. Gostilničar mora biti sam strokovnjak, ima pa dobra kuharica brez obor. Ponudbe je poslati na **A. Kofež**, Kočevje. 2372

Dva manufakturista
dobra predajalec se takoj sprejmeta pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na poštni predal št. Maribor.

Gumene cijevi za prskanje loze
(gumaste cevi za škropljenje trte)
kao i druge potrepštine od gume, veliko skladište, tvorničke cijene, nudja tl.
Vladimir Mandukić i drug
stovarište tvornice Vereinigte Gummiwarenfabriken Harburg - Wien, vorm. **Menzler - J. W. Reithoffer**, Wimpasing, Zagreb, Berislavičeva ulica 11.
Samo na veliko.

Podpisani se iskreno zahvaljujem vsem lastnikom motornih vozil in kolesarjem na izkazanem zaupanju, ki mi je bilo naklonjeno pred vojno v tvrdki Karel Čamernik & Co., ter ob enem sporočam, da sem iz zgorajšnje tvrdke izstopil. Nadalje v ljudno naznanjam, da sem vstopil v novo družbo, ki jo bomo vodili pod naslovom
JUGO-AUTO
družba z o. z.
Trgovina z motornimi vozili, kolesi in njih deli, autotaksa, garaže in mehanična delavnica. **Obratni prostori začasno Poljanska cesta št. 3.** Po dovršitvi adaptacijskih del, se preseli družba v lastne prostore Dunajska cesta št. 36. (vis-a-vis mitnice.) Proseč naklonjenosti tudi v novem podjetju, zagotavljam najsolidnejšo postrežbo ob brezkonkurenčnih cenah in beležim z odličnim spoštovanjem
Karel Čamernik.

Podpisana družba v ljudno naznanja vsem lastnikom motornih vozil in koles, da je pod naslovom
JUGO-AUTO
družba z o. z.
otvorila v začasnih prostorih, Ljubljana, Poljanska cesta št. 3. trgovino z motornimi vozili, kolesi in njih deli, pneumatiko, bencinom, oljem, mehanično delavnico, garaže in autotakso. Podjetje razpolaga s prvovrstnimi strokovnimi močmi in nudi za vsako delo, popolno jamstvo. Proseč naklonjenosti, zagotavlja družba ob brezkonkurenčnih cenah najsolidnejšo postrežbo.
Po dovršitvi adaptacijskih del se preseli družba v svoje lastne prostore v Ljubljani, Dunajska cesta št. 36. (vis-a-vis mitnice)
Jugo-Auto družba z o. z.

Slovenska banka
centrala v Ljubljani, Krekov trg št. 10
Dobitni kapital: K 30.000.000- Rezervni fond: K 5.000.000-
Podružnice v Dolnji Lendavi, Ljutomeru in Novem sadu, ekspozitura na Vrhniki
se preseli
v svojo lastno palačo
Filipov dvorec, v Ljubljani, Sritarjeva ulica št. 9
kjer bo poslovala od 3. aprila 1922 naprej.
Priporoča se za izvršitev vseh v svojo stroko spadajočih poslov.